

Fra corona til klima: læring og kapacitetsopbygning i en omstillingstid

Anders Blok

Lektor i sociologi ved Københavns Universitet
Stiftende medlem af Klima- og Omstillingsrådet

Broen Til Fremtiden, 14. maj 2020

Tiden til den grønne omstilling er nu...

Klima- og Omstillingsrådet: Udnyt nu coronakrisen ordentligt. Tiden til den grønne omstilling er nu. Lige nu

Vi skal ikke tilbage til tiden før coronakrisen. Den var ekstrem og ude af balance. Krisen skal bruges til at skabe en ny og mere bæredygtig økonomi.

KRONIKEN 8. APR. 2020 KL. 15.22

KLIMA- OG OMSTILLINGSRÅDET

”Men hvad nu, om vi bruger de mange ressourcer til hjælpepakker til aktivt at styre en tilbagevenden til en ny ’normal’, hvor vi fortsætter med at holde de mest miljøskadelige af vore vaner, forbrugsmønstre og brancher på lavt blus – og hvor vi løfter de mennesker, som var økonomisk afhængige af disse brancher, over i andre mere bæredygtige former for beskæftigelse?”

Maj 2020

- Det danske Klimaråd i et sammenlignende, demokratisk og tværvideenskabeligt perspektiv. Analyse af Klimalovens beskrivelse af Klimarådet med skelen til de svenske og finske lignende instanser. Med basis i analysen giver notatet otte anbefalinger rettet mod Klimarådets *mandat* og *sammensætning*.

Marts 2020

- Fra corona til klima: læring og kapacitetsopbygning i en omstillingstid. Analyse af de muligheder for læring som corona-krisen kan afføde på længere sigt i relation til en ambitiøs klima- og bæredygtighedsomstilling.

Januar 2020

- Klima, borgerting og demokrati: hvad siger forskningen? Analyse af den eksisterende samfundsvidenskabelige forskning om anvendelse af deliberativ borgerinddragelse til at adressere miljø-, klima- og bæredygtighedsudfordringer.

Læringsakse 1: En styrket og mere inkluderende klima- og omstillingskommunikation

- **Baggrund:** behovet for en effektiv kommunikation, gensidig tillid og nødvendig diskussion mellem myndigheder, eksperter og borgere.
- **Observation 1:** appel til moralsk empati/solidaritet, og ikke blot “fakta”, virker handlingsfremmende – hvordan medtænke dette i omstillings-debatten? Hvilke lokalt og moralsk meningsfulde forståelsesrammer?
- **Observation 2:** et stærkt afbødnings-narrative, hvor alles bidrag tæller – hvordan skabe rammer og rum for dette i omstillingen, sådan at organisationers, husholdningers, kommuners bidrag fremmes?

Læringsakse 2: En gentænkning af hverdagslivets sociale og økonomiske praksisser

- **Baggrund:** hvordan fastholde og videreføre de for klima og omstilling perspektivrige aspekter af corona-krisens nye vaner og praksisser?
- **Observation 1:** online-mødeaktivitet i stedet for fly- og biltrafik – hvordan kan (og bør) dette langtidsfastholdes? Hvordan kan arbejdspladser gøre dette attraktivt for medarbejderne?
- **Observation 2:** rutiner og sociale normer for (“over”-)forbrug (set i international klimabelysning) – hvem har ansvaret for at adressere dette, og hvordan placere det som element i omstillingen?

Læringsakse 3: En øget og mere demokratisk forankret risiko-beslutningskapacitet

- **Baggrund:** beslutninger og planlægning for omstilling må træffes gennem bred interessent- og borgerinddragelse for at sikre tilslutning.
- **Observation 1:** "grøn genstart", "grønne modkrav" til hjælpepakker – hvilke krav og samfundsinvesteringer, finansieret hvordan og med afsæt i hvilke forståelser af en retfærdig omstilling?
- **Observation 2:** hvordan sikre bred borgerinddragelse, ikke bare i "det nære", men også når det kommer til de brede linjer i den samfundsøkonomiske retning og selve samfundsmodellen?

Nogle grundtanker om dagens dialog:

- KOR's notat og kronik agerer afsæt – men vi har (heller) ikke svarene! = vi må tænke i fællesskab, skabe nye fælles forståelser.
- Vores to diskussionsspor (nyt investeringslandskab, nye fortællinger om samfundsøkonomien) trækker på elementer af vores tre læringsakser, men er tænkt som lidt bredere, tværgående afsæt for dialog.
- Vi i KOR er nysgerrige på jeres input, bl.a. fordi vi håber på mere dialog og samarbejde med Broen til fremtiden fremover!

